

การอ่าน...หนึ่งในหนทางที่จะนำไปสู่ ทหารฉลาด Smart people

“การเปลี่ยนผ่านไม่ใช่เรื่องเกี่ยวกับอาวุธยุทธโธปกรณ์แต่เป็นเรื่องการทำให้เกิดความชาญฉลาด เป็นเรื่องเกี่ยวกับการทำให้มีวิจรรย์ญาณที่ดี เป็นเรื่องของการพัฒนาผู้นำและเหล่าทหารหาญ ท่านจะต้องทำสิ่งที่เปลี่ยนผ่านสู่ความฉลาดนั้น ก่อนที่ท่านจะเปลี่ยนไปสู่สิ่งที่มองเห็นได้”

พ.อ.ดร.ชรัติ อุ๋นสัมฤทธิ์

ความฉลาดคือความสามารถในการรวบรวม และประยุกต์ความรู้หรือทักษะที่มีออกมาใช้กับทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตที่เราจะสามารถจะทำเพื่อตัวของเราเองได้ ความฉลาดไม่ใช่เกิดจากพรสวรรค์เพียงอย่างเดียวหนทางหนึ่งที่จะเพิ่มความฉลาดคือการฝึกฝนตนเองเพื่อให้สมองมีความเฉียบแหลมยิ่งขึ้น ซึ่งหนึ่งในเทคนิคที่จะช่วยเพิ่มความฉลาดก็คือการอ่านนั่นเอง

การอ่าน(Reading) หมายถึงการแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิดและเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิด หรือสาระจากเรื่องราวที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ การอ่านจึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญ ดังนี้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา(๒๕๔๖) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ ๘ ประการ คือ

๑. การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน จำเป็นต้องอ่านหนังสือเพื่อการศึกษาหาความรู้ด้านต่างๆ

๒. การอ่านเป็นเครื่องมือช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เพราะสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนางานตนเองได้

๓. การอ่านเป็นวิธีการส่งเสริมให้คนมีความคิดอ่านและฉลาดรอบรู้เพราะประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านเมื่อเก็บสะสมเพิ่มพูนนานวันเข้าก็จะทำให้เกิดความคิดเกิดสติปัญญาเป็นคนฉลาดรอบรู้ได้

๔. การอ่านเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนที่มีบุรณทั้งด้านจิตใจและบุคลิกภาพ เพราะเมื่ออ่านมากย่อมรู้มาก สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

๕. การอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินบันเทิงใจ เป็นวิธีหนึ่งในการแสวงหาความสุขให้กับตนเองง่ายที่สุดและได้ประโยชน์คุ้มค่าที่สุด

๖. การอ่านเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตทำให้เป็นคนที่มีบุรณทั้งด้านจิตใจและบุคลิกภาพ เพราะเมื่ออ่านมากย่อมรู้มาก สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

๗. การอ่านเป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาการเมือง การปกครอง ศาสนา ประวัติศาสตร์ และสังคม

๘. การอ่านเป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนา ระบบสื่อสาร และการใช้เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ ต่างๆนอกจากความสำคัญของการอ่านที่กล่าวข้างต้น

๙. คุณูปการของการอ่าน

การอ่าน คือ รากฐานของการพัฒนาปัญญาที่สำคัญ

การอ่าน คือ ประตูที่เปิดไปสู่การค้นพบ

การอ่าน คือ ต้นธารของแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์นวัตกรรม

การอ่าน คือ คุณสมบัติพื้นฐานของการเป็นปัญญาชน

การอ่าน คือ เมล็ดพันธ์แห่งความรู้โรจน์

การอ่าน คือ การสร้างรากฐานแห่งอนาคต

การอ่าน คือ การสร้างทักษะในการรู้จักคิดอย่างแหลมคม

การอ่าน คือ การอุปถัมภ์มาแห่งดวงตาที่สามของมนุษย์

การอ่าน คือ โมงยามแห่งความสุข

การอ่านเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดความรู้ เราจึงแยกกระบวนการอ่านเป็น ๔
ขั้นตอน คือ

ขั้นแรก การอ่านออก อ่านได้ หรืออ่านออกเสียงให้ถูกต้อง

ขั้นที่สอง การอ่านแล้วเข้าใจ ความหมายของคำ วลี ประโยค สรุปความได้

ขั้นที่สาม การอ่านแล้วรู้จักใช้ความคิด วิเคราะห์ วิจัยและออกความเห็นในทางที่ขัดแย้ง
หรือเห็นด้วยกับผู้อื่นอย่างมีเหตุผล

ขั้นสุดท้ายคือการอ่านเพื่อนำไปใช้ในเชิงสร้างสรรค์ ดังนั้นผู้ที่อ่านได้และอ่านเป็นจะต้องใช้
กระบวนการทั้งหมดในการอ่านที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการถ่ายทอดความหมายจากตัวอักษร
ออกมาเป็นความคิด และจากการคิดที่ได้จากการอ่านผสมผสานกับประสบการณ์เดิม และสามารถนำ
ความคิดนั้นไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป

การกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านนักอ่านที่ดีควรมีจุดมุ่งหมายในการอ่านต้องรู้ว่าต้องการ
อ่านเพื่ออะไรซึ่งการอ่านของแต่ละบุคคลในสถานการณ์ต่างนั้นจะมีจุดมุ่งหมายใดจุดมุ่งหมายหนึ่งหรือ
ผสมผสานในหลายจุดมุ่งหมายขึ้นอยู่กับความต้องการหรือความสนใจของผู้อ่านที่จะเป็นผู้กำหนด
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการอ่าน

กระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๔๖:๙) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการอ่านออกเป็น ๔ ประการคือ

๑. อ่านเพื่อความรู้ ได้แก่ การอ่านจากหนังสือตำราทางวิชาการ ได้แก่ สารคดีทางวิชาการ
การวิจัยประเภทต่างๆหรือการอ่านผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ควรอ่านอย่างหลากหลาย เพราะความรู้ใน
วิชาหนึ่งอาจนำไปช่วยเสริมในอีกวิชาหนึ่งได้

๒. อ่านเพื่อความบันเทิง ได้แก่ การอ่านจากหนังสือประเภทสารคดีท่องเที่ยว นวนิยาย เรื่อง
สั้น เรื่องแปล การ์ตูน บทประพันธ์ บทเพลงแม้จะเป็นการอ่านเพื่อความบันเทิง แต่ผู้อ่านจะได้ความรู้
ที่สอดแทรกอยู่ในเรื่องด้วย

๓. อ่านเพื่อทราบข่าวสารความคิด ได้แก่ การอ่านหนังสือจากประเภทบทความ บทวิจารณ์
ข่าว รายงานการประชุม ถ้าจะให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต้องเลือกอ่านให้หลากหลาย ไม่เจาะจง
อ่านเฉพาะสื่อที่นำเสนอตรงกับความคิดของตน เพราะจะทำให้ได้มุมมองที่กว้างขึ้นช่วยให้มีเหตุผล
อื่นๆมาประกอบการวิจารณ์ วิเคราะห์ได้หลายมุมมองมากขึ้น

๔. อ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะทางแต่ละครั้ง ได้แก่ การอ่านที่ไม่ได้เจาะจง แต่เป็นการอ่านใน
เรื่องที่น่าสนใจหรืออยากรู้ เช่น การอ่านประกาศต่างๆ การอ่านโฆษณา แผ่นพับ ประชาสัมพันธ์ ข่าว
สังคม เป็นต้น การอ่านประเภทนี้มักใช้เวลาไม่นาน ส่วนใหญ่เป็นการอ่านเพื่อให้ได้ความรู้และนำไปใช้
หรือนำไปเป็นหัวข้อสนทนาเชื่อมโยงการอ่านสู่การวิเคราะห์ บางครั้งก็อ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิด
ประโยชน์

จาก Readership สู่ Smart People การอ่านถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการกระตุ้นให้แสวงหาความรู้ เพิ่มพูนสติปัญญาก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ การอ่านจึงเป็นสิ่งที่กองทัพอากาศต้องให้ความสำคัญกับกำลังพลทุกระดับ เพราะการอ่านคือการได้มาซึ่งความรู้ นับเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาไปสู่ความเฉลียวฉลาด “อ่าน คิด เขียน” คือหัวใจหลักของการจัดการศึกษาในสถานศึกษาทางทหาร หน่วยงานทางการศึกษาจะต้องกำหนดยุทธศาสตร์ วิธีการ มาตรการต่างๆที่จะส่งเสริมเรื่องการอ่าน การสร้างนิสัยรักการอ่าน ในสถาบันการศึกษาทางทหาร เพราะการอ่านคือการสร้างนักรบทางปัญญาให้เกิดขึ้นในกองทัพดังคำโบราณที่ว่า “ปัญญาประดิษฐ์อาวุธ” ส่วนการศึกษาคือหน่วยงานที่มีบทบาทในการติดอาวุธทางปัญญา ทางความรู้และความดี กำลังพลของกองทัพอากาศท่านใดที่มีอาวุธทั้ง ๓ อย่างโอกาสที่จะเปลี่ยพล้ำในสงครามและสงครามชีวิตจึงมีน้อยมาก นอกจากการส่งเสริมการอ่านแล้ว ผู้บังคับบัญชาแต่ละระดับควรเป็นต้นแบบด้านการอ่านหนังสือและแนะนำหนังสือที่ควรอ่านให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้เขียนขอกล่าวถึงอดีตผู้บังคับบัญชาท่านหนึ่งที่เป็นแบบอย่างด้านการอ่านและส่งเสริมให้บุคลากรและนายทหารนักเรียนรักการอ่านซึ่งจะเป็นช่องทางสำคัญในการเรียนรู้และเสริมศักยภาพให้แก่ตนเอง ด้านบุคลากรได้บรรจุกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพกำลังพลของโรงเรียนนายทหารอากาศอาวุโส กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ (เช่น หนังสือแนะนำที่ควรอ่าน, เรียบเรียงเอกสารทางวิชาการเรื่อง การอ่าน.... ทักษะสำคัญเพื่อการเรียนรู้ เก็บตกสิ่งดีๆที่ได้พบเห็น เป็นต้น) ด้านนายทหารนักเรียน ได้สั่งการให้จัดทำ แบบฝึกหัดพิเศษ เรื่อง ส่งเสริมการอ่าน(Book Review) เพื่อให้ให้นายทหารนักเรียนฝึกทักษะการอ่านและสรุปสาระสำคัญจากการอ่านหนังสือและประโยชน์ที่ได้จากการอ่านรวมทั้งความคิดเห็นต่อหนังสือ/ผู้เขียนเช่นท่านคืออดีตผู้อำนวยการโรงเรียนนายทหารอากาศอาวุโส ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งรองเจ้ากรมยุทธศึกษาทหารอากาศ พลอากาศตรี **เดชอุดม คงศรี**ผู้บังคับบัญชาที่เป็นแบบอย่างในการอ่านหนังสือ

ความฉลาดส่วนหนึ่งอาจจะเป็นพรสวรรค์ที่ติดตัวมาแต่เป็นที่ยอมรับกันว่าสามารถที่จะพัฒนาได้ ความฉลาดเริ่มจากการอ่านยิ่งอ่านมากก็ยิ่งซึมซับความรู้มากทำให้เราฉลาดมากขึ้น การอ่านจึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญในการแสวงหาข้อมูลเพิ่มพูนความรู้ของตนเองและสติปัญญาอย่างต่อเนื่อง การที่จะทำให้กำลังพลกองทัพอากาศมีความฉลาดสามารถเป็นได้ทั้งนักรบและนักวิชาการจะต้องอยู่ในแนวคิดของการจัดการศึกษาทางทหารการจัดการเรียนการสอนควรเน้นที่การส่งเสริมการอ่านการเป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่านหนังสือของผู้บังคับบัญชาเพราะ การอ่านคือการเพาะเมล็ดพันธุ์ทางปัญญา คือ การพัฒนากำลังพลให้มีความรอบรู้ มีความคิดที่หลากหลายและเป็นเหตุเป็นผล ซึ่งจะเป็นหนึ่งในหนทางที่จะนำไปสู่ทหารฉลาด ที่เปลี่ยนผ่านสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เต็มไปด้วยนักรบทางปัญญา กองทัพอากาศจะเป็นอย่างไร ก็ขึ้นอยู่กับทหารฉลาดอย่างทุกท่าน

ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ นายแพทย์ เกษม วัฒนชัย องคมนตรี กล่าวในการปาฐกถาหัวข้อ **ในหลวงกับการอ่าน**เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๑๔ ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ความว่า

“ ข้อสรุปจากการศึกษาพระราชดำรัส คือ เกิดมาต้องอ่านหนังสือ เพราะหนังสือคือ ธนาкар ความรู้ที่มนุษย์ได้สั่งสมมาตั้งแต่โบราณกาล ถ้าไม่อ่านหนังสือจะไม่ฉลาด รู้ทันเหตุการณ์ เราต้องทั้งกว้างทั้งลึก มีเวลาว่างเมื่อไรก็หยิบหนังสือมาอ่าน เป็นการเอาความรู้จากคนอื่นและรู้จักเอามาแปลงเป็นความรู้ของตนเอง เมื่ออ่านแล้วคิดด้วยเหตุผล เรียกว่าเป็นความรู้ภายในของเราเอง เมื่อได้ความรู้

ใหม่แล้วต้องมาเชื่อมโยงกับความรู้เก่าก่อให้เกิดเป็นปัญญา ถ้ารู้จักเอาไปใช้ถือว่าเป็นความฉลาดเอาไป
ใช้อย่างชาญฉลาด”

หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก ฉบับวันที่ ๑๒ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

ชาตินี้ไม่รักการอ่าน จะโง่ดักดานไปถึงชาติหน้าว.วชิรเมธี

The Readers of today are the LEADERS of tomorrowข้อคิดจากขุนเขา

เอกสารอ้างอิง

ขุนเขา สินธุเสน เขจรบุตร.//(๒๕๖๑).//ข้อคิดจากขุนเขา:๗ เหตุผลที่ทุกคนต้องอ่าน.//ธรรมดี
ออนไลน์

ชวติ อุ่นสัมฤทธิ์.//(๒๕๕๗,เมษายน-มิถุนายน).//ความรู้...ปากกาและหนังสือเป็นอาวุธที่สามารถ
เอาชนะการก่อการร้าย.//ยุทธโศภ.//๑๒๒(๓):/๒๖-๓๓

ชวติ อุ่นสัมฤทธิ์.//(๒๕๕๗,พฤษภาคม-สิงหาคม).//การนำกองทัพกู่สู่นาคตะ:การขับเคลื่อนด้วยความ
ฉลาด รอบรู้ ทนสมัย มีวิสัยทัศน์.//เสนาธิปัตย์.//๖๓(๒):/หน้า๕

The guiding star.//(๒๕๖๑).//ความฉลาดสร้างได้ด้วย๓๐เทคนิค.ออนไลน์

การอ่านคือทางสายเอกที่นำไปสู่ความฉลาดอย่างแท้จริง